

دورخیز سینمایی روسیه

صنعت سینمای روسیه به دنبال اختلاف با جهان غرب پسر مسأله جنگ اوکراین و تحریم‌های مربوط به آن از سوی اروپا و آمریکا بازار خود در قاره آسیا را گسترش می‌دهد و در اولین قدم به دنبال افزایش همکاری‌های تولید ۱۴ کمپانی تولید فیلم روسی مهمان طرف‌های بودند و روسکیون مهم‌ترین این کمپانی‌ها، مذاکرات مهمی با تولید و توزیع‌کنندگان سینمای هند داشته‌است. اخیرا در حالی که طرف روسی ۲۰فیلم بلند سینمایی خود را در کنار تعدادی فیلم انیمیشن به مذاکره‌کنندگان طرف مقابل معرفی کرد، هندی‌ها امیدوارند بتوانند با نمایش عمومی این محصولات، تماشاگران جدید و بیشتری برای سالن‌های نمایش فیلم خود به دست بیاورند. در عین حال، آنها امیدوارند بتوانند تعدادی از محصولات خود را نیز به همکاران روسی شان بفروشند.

رسانه‌های هنری روسی سفر هیات سینمایی به هند را بسیار مهم و مثبت ارزیابی کرده‌و می‌نویسند همکاری‌های مشترک بین دو کشور زمینه را برای حضور فعال تر سینمای روسیه در بقیه کشورهای منطقه فراهم کرده و می‌تواند به عنوان اهرمی علیه تحریمات غرب به‌کار گرفته شود. آنها به سابقه دوستی دیرینه بین صنعت سینمای دو کشور و هنرمندان آن اشاره کرده، می‌گویند راه برای تولید محصولات مشترک سینمایی هموار است. در دوران تسلط چپ‌گراها در اتحاد شوروی سابق هم رابطه صمیمانه‌ای بین سینماگران دو کشور وجود داشت و در کنار ساخت محصولات مشترک، هنرمندان هندی برای فیلمبرداری فیلم‌های‌شان از لوکیشن‌های کشورهای بخش آسیایی شوروی استفاده می‌کردند.

عالم سافو از مدیران روسکینو در رابطه با سفر هیات سینمایی روسیه به هند، چنین می‌گوید: «ما با گروهی ۴۰ نفره به هند آمده‌ایم تا جدیدترین محصولات روسی را به همکاران مان در این کشور معرفی کنیم. می‌دانیم که خریداران زیادی در هند هستند که تمایل به نمایش واکران عمومی فیلم‌های روسی در کشور خود را دارند. فیلم‌های روسی به‌گونه‌ای ساخته می‌شوند که برای تماشاگران کشورهای همسایه هم می‌توانند جذابیت‌های لازم را داشته باشند و درباره مسائل و موضوعاتی صحبت می‌کنند که مربوط به مردم کشورهای دیگر هم می‌شوند. داستان فیلم‌های روسی به نوعی جنبه عمومی و همگانی دارند و به همین خاطر، به‌راحتی می‌توانند مورد توجه و علاقه تماشاگران غیرروسی هم قرار بگیرند.» سافو در عین حال، روی این موضوع تأکید می‌کند که او و همکارانش تنها برای فروش فیلم‌های‌شان راهی هند نشده و به دنبال امضای قراردادهایی برای تولید تعداد بیشتری محصول مشترک هستند. در این رابطه، سافو به قرارداد همکاری‌های مشترک هند و روسیه اشاره می‌کند که سال ۱۹۹۳ بین طرفین امضا شد و هنوز به قوت خود باقی است. این مدیر هنری در گفت‌وگو با نشریه ورایتی می‌گوید: «در این لحظه، تعداد زیادی از کمپانی‌های فیلمسازی روسی می‌خواهند کاری در هند انجام دهند و در کنار ساخت محصولات مشترک، برای فیلمبرداری فیلم‌های‌شان به این کشور بیایند. این فقط خواسته ما نیست، آنها هم شعار همکاری‌های مشترک می‌دهند و فضا برای عملی کردن این اقدام آماده‌است.»

رضا رویگری، بازیگر و خواننده پیشکسوت دیگر از روزهای پرفروغش خیلی دور شده. او حواشی بسیاری را در زندگی گذراند و خوشبختانه امروز در آرامشی نسبی به‌سر می‌برد. او در گفت‌وگویی که اخیرا انجام داده شرایط جسمی‌اش را بهتر از گذشته ارزیابی می‌کند و می‌گوید: «خدا را شکر تا حدودی می‌توانم راه بروم و در کل خیلی بهتر از گذشته‌ام اما پاهایم

می‌خواهم رضا رویگری گذشته باشم

خیلی یاری نمی‌کند. گاهی برخی دوستانم لطف می‌کنند و مرا بیرون می‌برند و اوقات فراغتم بالاخره می‌گذرد اما اغلب تلویزیون تماشا می‌کنم و گاهی هم اگر کتاب به درد بخوری اطرافم باشد، مطالعه می‌کنم. من تا زمانی که صورت و چشمانم کار کند می‌توانم مقابل دوربین بروم اما پاهایم خیلی یاری نمی‌کنند؛ با این حال تا آخر عمرم توانایی کار کردن دارم و دلم می‌خواهد

«حقیقت» تماشایی

شانزدهمین جشنواره فیلم‌های مستند از فردا ۲۰ آذر در پردیس سینمایی ملت آغاز می‌شود

وقتی جشنواره بین‌المللی فیلم‌های مستند (سینماحقیقت) اولین دوره خود را در سال ۸۶ برگزار کرد، امیدواری‌های فراوانی را میان مستندسازان و علاقه‌مندان سینمای مستند در کشور به وجود آورد. سینمای مستند که قدمتی طولانی و ریشه‌دار در ایران و همگام با سینمای جهان داشت و بزرگان بی‌تکراری در آن قدم گذاشتند و فیلم‌های ماندگاری ساختند، با برگزاری جشنواره‌ای مستقل، از زیر سایه جشنواره‌ای مثل فیلم فجر که عمده تمرکزش بر فیلم داستانی بود، بیرون آمد و محل مناسب و منحصربه‌فردی برای عرضه بهترین‌های هرسال مستند پیدا کرد. این جشنواره با معرفی و پیشرفت هرچه بیشتر در هر دوره و به ویژه با مشارکت همدلانه همه اهالی سینمای مستند کشور، ضمن این که سری میان سرهای رویداد‌های فرهنگی و هنری ایران درآورد و نام و جایگاهش را به عنوان یکی از پنج جشنواره سینمایی تثبیت کرد، به مهم‌ترین رویداد سینمای مستند منطقه و خاورمیانه هم تبدیل شد.

علی‌رستگار گروه فرهنگ‌و هنر

با چنین پشتوانه خوب و قابل اعتنایی، شانزدهمین دوره این جشنواره از فردا کار خود را آغاز می‌کند و بار دیگر علاوه بر رقابت برخی از بهترین فیلم‌های مستند سال، شاهد همنشینی مستندسازان و علاقه‌مندان مستند در این باتوق حقیقت خواهیم بود. جشنواره‌ای که همسو با گام دوم انقلاب اسلامی در دولت سیزدهم و با هدف ایجاد بسترهای مناسب برای تقویت حضور جریان ساز سینمای مستند در عرصه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی و نمایش آثار متنوع و ارزشمند این عرصه با محور اخلاق، امید و آگاهی برگزار می‌شود و تلاش برای نمایش تاریخ و فرهنگ جامعه ایرانی- اسلامی، پاسداشت هویت ملی و ترسیم وضعیت امروز و چشم‌انداز آینده ایران و جهان با نگاه عدالت‌محور به فرصت‌های قرن جدید، حمایت از آفرینش‌های هنری در سینمای مستند ایران و آشنایی فیلمسازان کشور با تحولات نوین سینمای مستند جهان از اهداف آن است. شانزدهمین جشنواره بین‌المللی سینماحقیقت با دبیری محمد حمیدی‌مقدم، مدیرعامل مرکزگسترش سینمای مستند، تجربی و بومیانمایی و از چهره‌های شناخته‌شده سینما و تلویزیون در عرصه تهیه‌کنندگی، کارگردانی و اجرا رتو جمعه ۲۵ آذر ادامه دارد و علاقه‌مندان می‌توانند بصورت حضوری در پردیس سینمایی ملت (به عنوان خانه جشنواره امسال) و به‌صورت آنلاین، فیلم‌های این دوره را تماشا کنند.

مشارکت پررنگ مستندسازان

بعد از انتشار فراخوان شانزدهمین جشنواره سینماحقیقت در ۲۶ تیر امسال، مشارکت مستندسازان قابل توجه بود و در پایان مهلت ارسال آثار در ۱۵ شهریور در مجموع ۶۱۴ فیلم در بخش‌های مختلف برای حضور در این دوره ثبت‌نام کردند و در نهایت ۵۸۷ فیلم به دبیرخانه جشنواره تحویل داده شد. بعد از بررسی آثار آنچه مخاطبان مستند در جشنواره پیش رو می‌بینند، ۱۶ مستند بلند، ۱۵ مستند نیمه‌بلند و ۲۰ مستند کوتاه در بخش مسابقه ملی است. در بخش ویژه جایزه شهید آوینی هم ۱۲فیلم با هم رقابت می‌کنند و برای مخاطبان به نمایش درمی‌آید. در بخش بین‌الملل هم مجموع آثار متقاضی ۱۳۴۸ اثر از ۹۵ کشور بود که از این تعداد ۲۶۰ فیلم در بخش بلند، ۱۹ اثر در بخش نیمه‌بلند و ۸۹۲ مستند در بخش کوتاه ثبت‌نام کردند. از این میان تعدادی از بهترین آثار بین‌الملل در جشنواره به نمایش درمی‌آید؛ ۸ مستند بلند، ۶ مستند نیمه‌بلند و هشت مستند کوتاه.

یکی از موارد مهم و قابل اشاره این دوره از جشنواره، تنوع آثار و مضامین و موضوعات فیلم‌ها به‌خصوص در بخش مسابقه ملی است. بخش عمده مستندهای ایرانی با موضوعات اجتماعی و شهری است که شامل ۲۷درصد آثار می‌شود، ۱۹درصد مجموع آثار ارائه‌شده هم مرتبط با حوزه دفاع مقدس هستند. مستندهای پرتیره ۱۴ درصد و مستندهای محیط‌زیست و حیات وحش هم ۱۰ درصد از آثار را تشکیل می‌دهد. ۱۰ درصد آثار مرتبط با میراث فرهنگی، ۸ درصد آثار دینی- آیینی، ۶ درصد آثار ورزشی، ۶ درصد آثار سیاسی و یک درصد مستندها هم با موضوعات متفرقه در این دوره از جشنواره سینماحقیقت حضور دارند.

از طلوع تا غروب یک هنرمند فرهیخته

بدون شک همه تئاتری‌ها با نام هنرمند ارزنده شیرازی‌اصل، زنده‌یاد علی‌اصغر گرمسیری آشنا هستند. هنرمندی توانا و کاربلد که به مدت ۲۱ سال استاد «هنرستان هنرپیشگی» بود و در مجموع ۱۴ نمایشنامه نوشت و حداقل ۱۰۶ تار را کارگردانی را در آنها بازی داشت. او در دوران فعالیت خود موفق به دریافت نشان درجه یک هنری از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دریافت مدال در هزاره ابوعلی سینا، هزاره فردوسی و… شد. این هنرمند فرهیخته ۲۲ سال پیش در نوزدهمین روز از آذرماه به‌علت کولیت سن درگذشت و هنرمندان صحنه‌های نمایش را داغدار کرد.

در دوره سال ۲۰۲۲ جشنواره فیلم درباری سرخ عربستان که ریاست هیات داوران آن به عهده الیور استون کارگردان مطرح آمریکایی بود، جایزه ۱۰۰ هزار دلاری بهترین فیلم به «باغ‌های معلق» ساخته احمد یاسین الدراجی، سینماگر عراقی رسید و لطفی ناتان هم برای درام خانوادگی «هارکا» برنده جایزه بهترین کارگردانی شد و آدام بسا هم برای بازی در این فیلم جایزه بهترین بازیگر مرد جشنواره را به خانه برد. در سایر بخش‌ها جایزه هیات داوران به فیلم سعودی «درون شن» به کارگردانی محمد العطاوی اعطا شد و آدیلا بندی مراد هم برای نقش آفرینی در فیلم «آخرین ملکه» بهترین بازیگر زن نام گرفت. دومین دوره جشنواره فیلم درباری سرخ از تاریخ اول تا دهم دسامبر (۱۰ تا ۱۹ آذر) در شهر جدّه عربستان برپا خواهد شد. / ایسنا

برای مردم کشورم خدمت‌کنم و همان رضا رویگری گذشته باشم. اتفاقا اخیرا یک فیلم سینمایی به من پیشنهاد شده و شاید اگر خدا بخواهد به اصفهان بروم و آن را کار کنم. نمی‌خواهمم گله‌کنم اما حرف و سخن زیاد است. آدم از یک‌سری افسردا بیشتر توقع دارد اما خبری از آنها نیست». / ایسنا

داشته‌است و ۲۸ فیلم از ۱۶ استان در این دوره حاضر هستند که این اتفاق بزرگی در جشنواره شانزدهم است. در کنار فیلمسازانی که در بخش مسابقه حضور دارند برای اولین بار مجموع ۱۴۰ فیلمساز استانی را به جشنواره دعوت کرده‌ایم تا در جریان این رویداد حضور داشته باشند این اتفاق در کنار اقدامات انجام‌شده می‌تواند باعث بالا رفتن کیفیت تولیدات استان‌ها شود.

محمد حمیدی مقدم افزود: برای اولین بار در پردیس سینمایی ملت غرفه‌های ما آماده پذیرش طرح هستند، با این کار جشنواره را به تولید پیوند می‌زنیم. به این صورت اگر فیلمساز شهرستانی که نتوانسته مناسبات اداری را طی کند، می‌تواند طرح خود را در جشنواره ارائه دهد. همچنین در ادامه گنده‌های شبانه ما با حضور مستندسازان ادامه پیدا می‌کند. با وجود این که کار سختی است ولی ماتلاش می‌کنیم استعدادها را رها نکنیم، به صورتی که بعد از اتمام جشنواره معاونت مستند ما برای رصد واقعی استعدادها به استان‌ها سفر می‌کند و گروه کارشناسی مرکز بی‌واسطه به بررسی می‌پردازد و در این صورت سعی در گسترش تولید آثار با کیفیت می‌کنیم.

حمیدی مقدم درباره تبلیغات محیطی و تلویزیونی این دوره از جشنواره هم اظهار کرد: پیرو ادامه کار انجمن سینمای جوان، با آنها همفکری کرده و باید بگویم سلیم غفوری و محسن یزدی که از سیاستگذاران جشنواره فیلم کوتاه‌تهران بودند، جزو اعضای سازمان سیاستگذاری «سینماحقیقت» نیز هستند. همچنین پنج برنامه برای بخش از تلویزیون داریم؛ شبکه مستند برنامه‌ای شبانه برای ایام برگزاری رویداد تدارک دیده است. شبکه چهار و پنج هم برنامه‌هایی در این باره دارند. با شبکه افق نیز هماهنگی‌هایی صورت گرفته و با شبکه‌های یک، دو و سه نیز صحبت‌هایی شده است. او ادامه داد: این رنگ‌آمیزی متنوع از اقلیم‌ها در جشنواره

«سینماحقیقت»، فرصتی است که باید آن را مغتنم شمرد. اعتقاد دارم تنها نباید بر یک حوزه سینمایی برای مثال حوزه داستانی تمرکز کنیم، تمرکز ما باید بر همه بخش‌های سینما باشد. با شهرداری و سازمان زیباسازی نیز هماهنگی‌های برای تبلیغات محیطی صورت گرفته‌است.

فرهنگ، تحریم‌شدنی نیست

محمد حمیدی‌مقدم درباره تحریم این دوره از سوی برخی مستندسازان و انجمن منتقدان و نویسندگان سینمایی هم توضیح داد: فعالیت انجمن منتقدان مربوط به خودشان می‌شود و هر صنفی فعالیت‌های خودش را پیش می‌برد اما درهای جشنواره سینماحقیقت به روی تمام صنف و انجمن‌ها باز است. سینماحقیقت فعالیت خودش را دارد و در حوزه متنی نقد و انتشار، کار خود را انجام می‌دهد. تحریم این رویداد نیز قاعده‌ای صنفی دارد که فکر می‌کنم فعلیتی خارج از صنف است، چون انجمن‌ها باید از برگزاری هرگونه رویداد فرهنگی استقبال کنند تا موجب انسداد فرهنگی نشوند.

دبیر جشنواره در این زمینه افزود: حقیقت انکارشدنی نیست و سینماحقیقت را نمی‌توان انکار کرد. فرهنگ نیز تحریم‌شدنی نیست مگر می‌شود فیلم‌دین را تحریم کرد؟ این جشنواره تبدیل به نهال تنومندی شده است و برخوردی این چنین با آن درست نیست. بسیاری از دوستان تحریم‌کننده به می ۱۹۸۸ و حرکت زان لوک گذار اشاره می‌کنند اما می‌دانیم بعد از آن چه اتفاقی افتاد. جشنواره جای تعامل، حرف‌زدن و نقدکردن است اما این که درهای گفت‌وگورا ببندیم درست نیست.

نورانی‌پور)، کوهستان بی صدا (افرود عوض‌پور)، خونه مامان شکوه (مهدی پخشى مقدم)، آقانعمت (علی تک‌روستا)، برزخی‌ها (عارف افشار)، برای پس از مرگم (عبدالرضا نعمت‌اللهی)، دنیای وحشی زاگرس (فرشاد افشین‌پور)، قرار روز شانزدهم (سیدمحمداحسان اصفزاده)، پاییز پنجاه سالگی (محسن اسلام‌زاده) پیله ابریشم (محسن آقایی) و غیرمسکونی (مسعود زارعیان). آثاربخش جایزه‌شهیدآوینی: ۶۴۱۰ روزاسارت (زهره‌نجف‌زاده)، آغازیک‌پایان (امید حسن‌زاده)، برای پس از مرگم (عبدالرضا نعمت‌اللهی)، پاییز پنجاه سالگی (محسن اسلام‌زاده)، پناه‌به دریا(اکرام‌ان رحیمی)، دریس جنگ (محمدحسین محمودیان)، ردی از یک مرد (ساسان فلاح‌فر)، سه‌نهارم (پهروز نورانی‌پور)، عملیات دماوند (احسان مشکور)، قرارروز شانزدهم (سیدمحمداحسان اصفزاده)، همه چیزاز بالا قشنگ‌تراست (کاوه حدادی) و ضیاءالدین (محمدرضاد هستانی).

نقد

به فکر نجات سینما باشیم

در چند ماه اخیر گیشه سینماها در بحرانی‌ترین وضعیت خود به‌سر می‌برند، علی سرتیپی، تهیه‌کننده و پخش‌کننده سینما و رئیس انجمن صنفی پخش‌کنندگان سینمای ایران با اشاره به اهمیت پیدا کردن راهکار مناسب برای خروج سینما از بحران فعلی گفت؛ با رها اعلام شده که برنامه‌های حمایتی مختلفی برای اکران در سینماها در دستور کار مدیران دولتی قرار گرفته اما تا امروز اتفاقی در این زمینه رخ نداده. دولت باید به سالن‌های سینما، فیلم‌های سینمایی و پخش‌کنندگان فیلم کمک جدی کند و نگاه و برنامه‌دقیقی را در این زمینه دنبال کند تا بتوان تعدادی از فیلم‌هایی که احتمال فروش آنها بیشتر است در سینماها اکران شود. او تأکید کرد: فکر می‌کنم در شرایط فعلی هر راهکاری که بتواند به سینما جانی دوباره دهد باید دنبال شود که یکی از این راه‌ها می‌تواند اکران چند فیلم خارجی خوب باشد. باید به دنبال روش‌ها و فکرهای نو و نیز تعامل برای حل مساله فیلم‌هایی باشیم که مشکل اکران داشتند تا برای مخاطبان جذابیت ایجاد کنیم. / مهر